

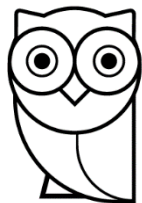
Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker – Vesterbro (Boligforhold og levevilkår)

Kildemateriale: Erindring nr. 908 – Jes Brodersen, 1995

Uddrag af Jes Brodersens pensionisterindring fra 1995. Her fortæller han om sin barndom og opvækst på det livlige Vesterbro i 1920'erne og 30'erne.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-21888>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Mine forældre havde lært hinanden at kende i Slagelse, hvor de begge tjente hos en vognmand, min mor som tjenestepige, min far som kusk. De blev viet borgerligt i april 1910 - fandt en 2-ærelses lejlighed i arbejder-kvarteret på Vesterbro og fik deres første barn i januar 1911. Barn nr. 2 blev født i februar 1913 og jeg selv i juni 1915. Vi var så 5 personer i denne lille lejlighed i Eskildsgade nr. 12. Gaden eksisterer stadigvæk - den forbinder Svendsgade med Istedgade. Svendsgade forbinder Absalonsgade med Vesterbros Torv ved Elisakirken. Det omtalte Vesterbro-kvarter blev rammen om opvækstårerne for kvarterets børn.

(1)

Om boligforholdene - som man den gang levede sig ind i som noget ganske naturligt - vil man i dag som ~~ikke~~ voksen undre sig over, at utroligt mange mennesker skulle leve under sådanne forhold. Der fandtes ejendomme - ret almindeligt - med baghus med lejligheder - men også ejendomme, der omfattede 2' baghus med lejligheder.

Det er muligt, at ordet : Hygiejne ikke ~~er~~ var opfundet den gang. Der var i hvert fald ingen brug for det. Beboelsesforhold om hvilke man kan nævne:

- ingen elektricitet
- ingen toiletforhold i lejlighed
- ingen vaskekælder
- komfur i køkken til madlavning
- kakkelovn i stuen
- lopper
- væggelus
- rotter
- retirader i gården
- om sommeren tøjtørring i gården, (børn uen-
- om vinteren tøjtørring i stuen skede)

når man samtidigt betænker, at det var almindeligt med mange børn - spidsbelastning i de enkelte lejligheder, at mange fædresom noget ganske normalt mente, at de om fredagen måtte ~~have~~ have sig en tår over tørsten, komme sent hjem mere eller mindre bedugget, højligt skænderi med konen og børnehyl. Joh' Joh' der var familieliv.

(2)

I gadens nr. 21 var Mændenes Hjem placeret. Hjemmet gav for en ringe betaling nattehuse for subsistensløse enlige mænd, som tidligst måtte indfinde sig kl. 21. Vi kendte rækken af mænd, der kom sjoskende, vi kaldte dem for "lokkere" og burde være bange for dem.

På varme sommer-aftener skete det hyppigt, at fædre kom på gaden og satte sig på stentrinene. Defandt så sammen og diskuterede, og vi børn syntes, det var hyggeligt.

Det var den gang uhyre almindeligt med lirekassemand og gåadsangere af hvilke vi børn lærte de sidste populære sange. Undertiden dansede større piger. På varme dage kunne det ske, at der kom en vandvogn gennem gaden. Det var rart med bare ben og korte bukser at komme så tæt på vognen som muligt. På varme dage eller snarene aftener - kørte en vogn rundt, som man holdt sig på afstand af. Det var "lorte vognen" som kørte rundt og ombyttede tomme retirade-tønder med nogle med gods i. Det var nemt at snuse sig til i hvilke gader, de havde været i. I gaderne 'hvilket arbejde'.

(3)

Det falder naturligt at nævne, at vi hyppigt oplevede, at en familie blev satt på gaden. De har vel sagtens ikke kunnet betale huseleje, og så kom Kongens foged og deres ejendele blev fjernet fra lejligheden og placeret på fortovet. En politibetjent stod vagt ved godset, indtil ejeren fik det fjernet.

(3)